

EL LLENGUATGE

No tenir nom

Que en lloc de *nombre* diguem automàticament *numero*, mot al qual el Diccionari acadèmic reconeix només una part dels significats atribuïts a *nombre*, no sembla especialment greu —quan ho fem en l'expressió familiar i col·loquial, és clar. Podem considerar, en canvi, molt més greu que hom obtingui del substantiu *nombre* els derivats que s'han d'obtenir del substantiu *nom*, perquè el cas innegable és que no es coneix, i no creiem que ningú pugui donar informació positiva sobre aquest fet, l'ús de *nombre* amb el valor de *nom*. Els verbs derivats de *nom* són, com ja es ben sabut —o, si més no, ben divulgat—, *donar nom*, *anomenar* i *anomenar*, que signifiquen, respectivament, «designar algú per a un càrrec» i «dir el nom (d'algú)». Sempre és bo de recordar, doncs, que en cap d'aquests dos sentits no s'ha d'usar mai *nombrar*, tal com algú encara fa; els diccionaris només atribueixen a *nombrar* un significat absolutament especialitzat, «afegir fils a l'ordit d'un teixit».

Al costat d'aquests verbs, convé també de precisar el valor dels adjectius pacients potencials (acabats en *-able*). Així, és evident que *in-nombrable* es refereix a *nombre* i no a *nom*, i que no significa, per tant, com algú creu, «que no pot ésser nomenat o anomenat» sinó «tan nombros que no pot ésser comptat». Ara; si que és cert, però, que amb el mateix valor que *innombrable* es pot usar *innombrable*, tal com reconeixen els diccionaris, i tal com veiem en alguns autors. Espriu, per exemple, diu (*Primera història d'Esther*)... i el filòsof *Moles*, i la resta *innombrable*. I, encara, a la mateixa obra, hi trobem una altra solució: *Incomptable el nombre dels meus súbdits...* Ja no ens resta, doncs, sinó veure quins són els adjectius que expressen els significats «que no pot ésser nomenat» i «que no pot ésser anomenat». Són respectivament, segons el Fabra i el Diccionari de l'Enciclopèdia, *innomenable* (contrari de *nomenable*) i *innominable*. Així, diem d'algú que és *innomenable* per qualsevol raó (per exemple, per raó d'incompatibilitat). Però ¿per què algú o alguna cosa seria *innominable*, és a dir, no es podria anomenar? Potser per raons de discreció, de cautela, o qui sap si per l'horror o la indignació que causaria. El cas no sembla prou clar. Sí que és clar, però, que per a la segona circumstància tenim la locució *no tenir nom* (una cosa), la qual, de fet, conté els mateixos elements significatius que *innominable*.